

Monumentnummer*: 508657

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 3 november 1998
Kadaster deel/nr: 82776/92

*Monumentnaam***

Rietvlechtschool

*Woonplaats**

Noordwolde

*Gemeente**

Weststellingwerf

*Provincie**

Fryslân

*Straat**

Hoofdstraat Oost

*Nr**

34

*Toev.**

*Postcode**

8391 AW

*Woonplaats**

Noordwolde

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Noordwolde

*Sectie**

H

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2668

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

De SCHOOL, voorheen Rijks Rietvlechtschool thans MAVO, is gebouwd in 1911 naar ontwerp van de rijksbouwmeester van Onderwijs J.A. Vrijman in Overgangsarchitectuur. De school ontstond op initiatief van twee dominees, die zich het lot hadden aangetrokken van de bevolking in en rond Noordwolde. Het vlechten van manden en korven van wilgetenen, rotan en riet had zich rond 1900 tot een huisnijverheid ontwikkeld en was één van de weinige bronnen van inkomsten. In de wintermaanden werden stoelen, korven en manden gevlochten, die in het voorjaar door de makers zelf in binnen- en buitenland werden verkocht. Om de kwaliteit van de produkten te verhogen werd met behulp van rijksgelden de Rietvlechtschool gebouwd, voor zowel het ambachtelijk als het algemeen vormend onderwijs, welke binnen het gebouw functioneel van elkaar zijn gescheiden. De school is na de Tweede Wereldoorlog uitgebreid met een nieuwe vleugel, die door een tussenlid met het oorspronkelijke gebouw is verbonden. Die uitbreiding valt buiten de bescherming van rijkswege, evenals de fietsenstallingen rondom het gebouw. De uitbreidingen en verbouwingen aan de voormalige vlechtlokalen, waarvan de oorspronkelijke hoofdvormen goed herkenbaar zijn, vallen eveneens buiten de bescherming van rijkswege.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het schoolgebouw heeft een E-vormige plattegrond: het hoofdvolume bestaat uit twee bouwlagen en de aanbouwen globaal uit één bouwlaag. Het opgaande muurwerk bestaat uit rode strengpersbakstenen. Het samengestelde dak is belegd met leien en aan de achterzijde met bitumeuze imitatieleien. De noordgevel heeft een symmetrische indeling met een entree in het midden, drie raamtraveeën aan de linker- en rechterzijde en op de hoeken risalerende dwarspanden. De twee bouwlagen zijn gescheiden door een hardstenen cordonlijst onder de raamdorpels. De tweelichtsvensters van de eerste bouwlaag hebben een getoogde, steense streklaag. De kruisvensters van de tweede bouwlaag zijn recht afgesloten met een latei en zijn altemnerend opgetrokken tot een Vlaamse gevel, of eindigen dicht onder de dakvoet. Op de muurdammen tussen de ramen zijn gesmede ankers aangebracht. De bovenlichten van alle venster hebben nog de oorspronkelijke roedeverdeling. In de stoep voor de toegang is een kelderkoekkoek. De toegang, met porte brisee, heeft boven- en zijlichten en de maatvoering komt overeen met de brede drielichtvensters in de dwarspanden op de hoek. De geveltoppen van de dwarspanden op de hoek en van de Vlaamse gevels zijn met kraalhout beschoten. Op het dakschild tussen de Vlaamse gevels zijn dakkapellen met drieruitsramen onder geringe dakhelling. Op de snijpunten van nok en kepers staan zinken bekroningen.

De achtergevel van het hoofdvolume is slechts gedeeltelijk zichtbaar door de aangebouwde vlechtlokalen. De relatief smalle vensters in beide bouwlagen van het hoofdvolume zijn getoogd. In het dakschild kapellen met drieruitsramen onder geringe dakhelling. De westgevel heeft in de eerste bouwlaag twee oorspronkelijke getoogde tweelichtsvenster en boven de cordonlijst twee rechtgesloten tweelichtsvensters onder een latei. De gevel is gewijzigd ten behoeve van een zijingang en een traphal. Rechts naast de ingang is een getoogd T-venster en een hoger opgetrokken dwarsbeuk met tweelichtsvenster met beschoten geveltoppen onder wolfeind. Op de nokhoeken staan eenvoudige zinken makelaars. De drie vlechtlokalen staan haaks op het hoofdvolume; ze zijn rechthoekig en twee ervan hebben tegen de zuidelijke gevelbeëindiging, met beschoten geveltop onder wolfseind, nog een lagere uitbouw waarin oorspronkelijk een buitendeur zat. De acht raamtraveeën-diepe vleugels hebben T-vensters onder een latei. De meest oostelijke en westelijke vlechtlokalen zijn via een tussenlid met het hoofdgebouw verbonden; die in het midden is verbonden met een uitbouw van het hoofdgebouw.

Het INTERIEUR van de school is gemoderniseerd, waarbij de oorspronkelijke decoraties en interieuronderdelen geheel of gedeeltelijk zijn weggewerkt. Tot de waardevolle interieuronderdelen en elementen behoren onder meer de constructieve onderdelen als consoles en balken, de schoorsteenmantel, de lambrizing en de kastenwand in de personeelsvertrekken. In de gangen zijn de granitovloeren nog aanwezig. De centrale trap is van hardsteen. De lokalen op de bovenverdieping hebben tongewelven met trekstangen en korbelen. Elk vlechtlokaal heeft een entresol voor de opslag van de vlechtmaterialen en -produkten.

Waardering

De rietvlechtschool uit 1911 is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- vanwege de hoge mate van belang als bijzondere uitdrukking van een lokale sociaal-economische en cultuurhistorische ontwikkeling, nl. die van het technisch onderwijs in het algemeen en van het lokale artistieke rietvlechtambacht in het bijzonder,
- vanwege de redelijke mate van belang wegens de esthetische kwaliteit van het ontwerp en de detaillering van het interieur voor zover zichtbaar,

- vanwege de redelijke mate van belang voor de ontwikkeling en het aanzien van de plaats Noordwolde,
- vanwege de redelijke mate van belang wegens de herkenbaarheid van het exterieur en de redelijke mate van gaafheid van het interieur,
- vanwege de redelijke mate van functionele zeldzaamheid van de structuur van het gebouw met aangebouwde rietvlechllokalen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw